

ŠTÁTNE REÁL. GYMNÁZIUM
HVIEZDOSLAVOVO
V DOLNOM KUBÍNE

TRETIA
VÝROČNÁ ZPRÁVA

ZA ŠKOLSKÝ ROK 1921—1922.

PODÁVA:
SPRÁVCA S PROFESORSKÝM SBOROM

TLAČIL JÁN TRNKÓCY VLASTNÝM NÁKLADOM V DOLNOM KUBÍNE 1922.

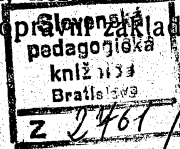
Za Hviezdoslavom.

S ľudom slovenským a celým národom našim oplakáva náš ústav ztratu najväčšieho genia Slovenska, veľkého básnika a buditeľa *Pavla Országha-Hviezdoslava*. Jemu na počesť založené bolo pred tromi rokmi toto gymnázium a jemu na pamiatku nesie jeho meno. Zomrel po dlhšom utrpení dňa 8. listopádu 1921. Pochovaný bol so slávou, ktorá mu patrila, a spí večný svoj sen na tichom cintári dolnokubínskom. Prvý raz za krátky čas trvania nášho gymnázia zaviala čierna zástava z budovy školskej.

Ústav náš oplakáva nie len ztratu najväčšieho syna Slovenska a svojho menodarcu, ale aj ztratu svojho veľkého priateľa a povzbudzovateľa. Býval milým a vzácnym hosťom našich slávností školských, sledoval s nevšedným záujmom a veľkou účasťou rozmach slovenského školstva ako pravý a verný priateľ mládeže, v ktorej videl novú, lepšiu budúcnosť. Milá, láskavá, mäkká, shovievavá jeho tvár prezradzujúca dušu vyrovnanú, ušľachtilú, vznešenú zostane na vždy v pamäti učiteľov a žiakov, ktorí mali šťastie vidieť sa s ním a zamilovať si ho v jeho vznešenom kmetstve.

Stál u kolisky tohoto gymnázia a súc „ponúkaný priateľsky“ pozdravil jeho otvorenie básňou — predslovom k otvoreniu gymnázia v Dol. Kubíne dňa 21. sept. 1919 — ktorú prečítal na slávnosti otvorenia a ktorej rukopis daroval gymnáziu. Gymnázium chová ho v svojom archíve ako drahocennú pamiatku.

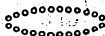
„Nie povoláný“, vraví v nej, „ponúkaný len priateľsky i vlastným srdcom sa ozývam v tej chvíli slávnostnej i radostnej.“ Vzpomína na ťažké doby poroby, ktoré nebraly konca. Ale: „tu tíško prišlo tohoročné jaro vo venci z kašiek, rumeň na líci a na rtoch úsmech. I jak škovránok zavrtal spevom v azur, z tej budovy tam zhlaholil mi v uši jasotný náš sladký rodný zvuk čo pieseň svobody, náš hymn!.. Ó radosť tá vznešená ni zenit! kej som v živote, hoc rokov plnom, nezasvätil nikdy! Div boží stal sa! — — A už svobodní i plnoprávni zakladáme na grunte

štátu, bratsky s bratmi Čechmi, svoje ústavy. — I tu v kútiku tom Oravy našej, ale nezoranej, ako prieloh pustej, milej však nám, drahej! „svietiť chce ich súhvezdie, vo stredu so stálicou vynikavou.“ — Básnik obracia sa na vychovateľov-profesorov: „A sverenú vám mlad, ó, shromažďujte milo-príťažlivé kol oných teplých krbov osvečných! Na jej srdcia však tiež nezabudte nikdy!“ Obracia sa k mládeži: „A drahá mládež naša, čože ty? Máš otcov-vodcov svojich, učiteľov. Vedz, život práca je a povinnosť. — Predovšetkým ale sa na modlitbe denne zručuj Bohu.

Nuž, hore srdcia! mládež bujará;
je radosť — učiť sa, sa vzdelat — rozkoš.“

Nech svietia slová ušľachtilej duše a vreleho srdca na cestu mládeži i učiteľstvu, na osoh školstva a vzdelania celého nášho národa!

I. Profesorský sbor.

a) **Zmeny.** Z ústavu odišli: v škol. roku 1920/21 dr. *Libuša Matoušková* na pedag. ústav Komenského v Prahe; na konci škol. r. 1920/21 zat. prof. *Stanislav Branžovský* a supl. prof. *Gejza Baláž* na reál. gymn. v B. Štiavnici.

Na ústav nove vstúpili v škol. r. 1921/22: *Gejza Dikant*, supl. prof. z dievč. reál. gymn. v Košiciach od 1. 9., *Alois Wžentek*, supl. prof., z ref. reál. gymn. v T. Sv. Martine od 1. 9., *Václav Kltr*, supl. prof. zo štátnej reálky v Šumperku od 1. 10. (všetci vyn. škol. ref. z 29. 11. 1921 č. 57.861/II), *Ján Soutor*, supl. prof., z reál. v Žiline od 13.10.—10.12. 1921 (odišiel na ref. reál. gym. v Novom Meste n/V.) (vyn. škol. ref. z 21.12. 1921 č. 70.538/I), *Jaroslav Sládek*, prof. reál. v Táboře, prikázaný službou od 1. 2. 1922 vyn. mín. z 25. 1. 1922 č. 8491 (int. šk. ref. z 30. 1. 1922 č. 4064/I). — Dovoľenú mal *Václav Kltr*, supl. prof., úplnú zdravotnú od 21. 11. 1921 do 31. 8. 1922 (vyn. šk. ref. z 10. 12. 1921 č. 69.221/I. a vyn. mín. z 13. 5. 1922 č. 49.418 (int. ref. z 20. 5. 1922 č. 23048,I).

b) **Stav sboru profesorského koncom škol. r. 1921/22.**

(Rozvrh predmetov ustalený bol len od 1. februára).

1. *Frant Malota*, správca, učil Fr III, IV, VII, N IV, VII, 16 hodín.

2. *Gejza Dikant*, supl. prof., Čsl. II, III, IV, VII, 21² hod. (+ Sp. 4 hod.), triedny IV. tr., správca žiackej knižnice.

3. *Václav Kltr*, supl. prof., Čsl. II, VII, Fr III, M I, 18 hod. triedny II. tr. do 21. 11. 1921, má dovolenú.

4. *Jozef Novotný*, prof., P I, II, IV, VII, M I, II, F III, N I, 19 hod., triedny I. tr., správca zbierok prírod. a chem.

5. *Vojtech Novotný*, prof. prikázaný z reál. gymn. v B Štiavnicí, K I, II, III, IV, Kp I, G VII, T I, II, III, IV, VII, 23 hod., triedny III. tr., správca zbierok pre kresl, náradia pre hry, ročných zpráv.

6. *Jaroslav Sládek*, prof. prikázaný z reál. v Táboře, od 1. 2 učil M III, IV, VII, F IV, VII, N II, III, 20 hod., triedny VII. tr., správca zbierok fyzikálnych.

7. *Mária Weberová-Novotná*, zat. prof., D II, III, IV, VII, Z I, II, III, IV, VII, Ph VII, 20 hod., správkynia zbierok dej. a zem.

8. *Alojz Wžentek*, supl. prof., L I, II, III, IV, VII, 23 hod., triedny II. tr., správca knižnice učiteľ a pauperum.

9. *Jozef Maxtán*, výp. uč., r. k. kaplán, Čsl. I, Nb 4 hod. 10 hod.

10. *Pavel S. Novák*, výp. uč., ev. a. v. farár a senior, Nb 2 hod.

11. *Oľga Hroboňová*, vedl. uč., Td 2 hod.

12. *Anna Kútalová*, vedl. uč., Žp 2 hod.

Zat. škol sluha Ondrej Maľuga do 30. 11. 1921. Výp. škol. nica Ž- fia Hančáková od 1. 12. 1921.

II. Kronika ústavu.

Škol. r. začal sa 5. sept, skončil sa 28. júna.

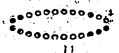
Dňa 21. sept. pozdravilo žiactvo s prof. sborom v Kralovnoh p. prezidenta na jeho ceste po Slovensku. Dňa 8. nov. oznámil správca shromaždenému žiactvu, že najväčší syn Oravy Pavel Országh-Hviezdoslav dotrpel. Dňa 11. nov. zúčastnilo sa žiactvo prenesenia jeho rakvi, 13. nov. jeho slávneho pohrabu. Na rakev položil ústav veniec. V deň narodenín Komenského poučení boli žiaci o jeho význame, výročia slávnych mužov vzpomenuť bolo v hodinách vyučovacích. Tragickej smrti Štefánikovej vzpomenuť ústav rečou s. prof. G. Dikanta. Žiaci založili si samovzdelávajúci kružok Hviezdoslavov.

Školské slávnosti boli: 19. sept. na počesť prichodu p. pre-

zidenta na Slovensko (rečnil správca), 28. okt. (rečnil správca Mik. Styk zo VII. tr.), 7. marca (rečnil správca, Vl. Ballo zo VII. tr.)

Okresný lekár dr. J. Honzík vydržoval dva cykly prednášok, o zdravotníctve a dva razy do roka prezrel žiakov. Žiaci boli členmi Dôrostu čsl. Červeného Kríža. Žiacke hry, plávanie a skautské vychádzky boli pod vedením prof. V. Novotného, botan. vychádzky pod vedením prof. J. Novotného. Dňa 17.—19. boli žiaci na vychádzke v Košiciach pod vedením prof. Jar. Sládka a G. Dikanta.

Telocviku sa dlhší čas nevyučovalo, pretože telocvična bola zaujatá vojskom a že vôbec nevyhovovala. Dievčatá mali osobitné oddelenie telocviku do 31. marca. Žiaci chodili tiež do cvičenia Sokola.

III. Učebné sbierky.

Prijalo sa v škol. r. 1921/22: zápisného a príspevkov na pomôcky 1450 K, druhá čiastka mimoriad. dotácie na r. 1921 1000 K, zbytok za škol. r. 1921/22 13.726·34 K, spolu 16.176·34. Vydalo sa 17 913 88 K.

Stav sbierok:

	V šk. r. 1920/21		Pribudlo		Koncom šk. r. 1921/22		
	inv. č.	ku-sov	inv. č.	ku-sov	inv. č.	ku-sov	
Prof. knižnica . . .	131*	250	39	52	170*	302	* z toho 9 vyradených
Žiacka knižnica . . .	323	374	159	191	482	565	
Sbierka zem. a dej	22	325*	14	14	36	339*	v tom obrázky do skioptikona
Sbierka prirod. . . .	19	221	42	48	61	269	
„ fyzikálna	29	30	41	47	70	77	
„ chemická	127	169	12	20	139*	189	z toho 1 vyradené
„ merická	6	6	12	12	18*	18*	„
„ pre kreslenie	23	55	18	41	41	96	
„ hudobnín	2	2	10	10	12	12	
„ náradia ku							
„ hrám	4	7	5	7	9	14	

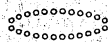
Za venované dary panej vd. Hviezdoslavovej, p. seniorovi P. Novákovi, Českej Akademii a iným vyslovuje sa vďaka.

IV. Štatistický prehľad.

	T r i e d a					Spolu
	I.	II.	III.	IV.	VII.	
1. Počet žiakov.					VI.	
Na konci škol, roku 1920/21	32	31	20	—	8	91
Na počiatku škol. roku 1921/22	35	26	21	15	7	104
V školskom roku vstúpili . . .	1	—	—	—	—	1
Spolu tedy prijatých	36	26	21	15	7	105
Z nich tunajších, ktorí postúpili	—	22	19	12	6	59
Z nich tunajších, ktorí opakujú	1	2	2	—	—	5
Z nich cudzích, ktorí postúpili	35	2	—	2	—	39
Z nich cudzích, ktorí opakujú	—	—	—	1	1	2
V škol. roku vystúpili		2	1	1	1	5
Na konci škol. r. 1921/22	36	24	20	14	6	100
V tom je žiakov riadnych	30	16	14	10	6	76
V tom je žiaček riadnych	6	8	6	4	—	24
2. Rodisko.						
Dolný Kubín	9	5	2	5	2	23
Slovensko (okrem Kubína)	24	15	16	8	3	66
Čechy	1	2	—	—	—	3
Morava	—	1	1	—	—	2
Cudzina	2	1	1	1	1	6
3. Bydlisko.						
V mieste u rodičov	16	7	7	8	3	41
V mieste na byte	2	2	1	1	2	8
Chodia peší alebo vlakom	1	15	12	5	1	51
4. Štátna príslušnosť.						
Československá republika	34	23	20	14	6	97
Cudzina	2	1	—	—	—	3
5. Reč materinská.						
Československá	34	24	18	13	6	95
Maďarská	—	—	1	—	—	1
Nemecká	2	—	1	1	—	4

	T r i e d a					S p o l u
	I.	II.	III.	IV.	VII.	
Celkový výsledok v šk. r. 1920/21:					VI.	
Výborne spôsobilí	5	6	3	—	2	16
Spôsobilí	22	16	11	—	5	54
Nespôsobilí	5	9	6	—	1	21
b) Na konci šk. r. 1921/22:						
Výborne spôsobilí	4	6	3	2	1	16
Spôsobilí	22	6	7	3	3	41
Nespôsobilí	8	6	9	4	1	28
Opravné zkúšky	2	5	1	5	1	14
Dodatočné zkúšky	—	1	—	—	—	1
Neklasifikovaní	—	—	—	—	—	—

V. Podporovanie žiakov.

Fondov v správe ústavu nebolo. Štipendia mali 2 žiaci (611·88 K), štátnu štud. podporu 6 žiakov (3300 K).

Fond Jaroslava Vlčka pre podporovanie chudob. žiakov zakúpil chudob. žiakom učebné knihy. Na konci šk. r. 1920/21 mal 4259·19 K, v šk. r. 1921/22 prijal 3247·24 K, vydal 945·40 K, zbyva na konci šk. r. 1921/22 6561·03 K.

Knižnica chudob. žiakov mala na konci šk. r. 1920/21 52 inv. č. s 203 knihami a 1 inv. kružidlom. (V tom dar štát. naklad. v Prahe na uctenie pamiatky Hviezdoslavovej 35 slovenských učebníc v cene 840·25 K).

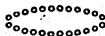
B. hl. župan pán Juraj Bulla z Dol. Kubína daroval chudob. žiakom 5000 K, z toho rozdelilo sa 21 žiakom 3500 K, ostatok pridalo sa k fondu J. Vlčka. Okrem toho podporoval jedného žiaka mesačne 100 K a šatstvom. Odbočka čsl. Červeného Križa v Dol. Kubíne podelila o vianociach chudobné žiaky bielizňou. 2 žiaci stravovali sa v alumnéu obchodnej školy, jeden so slávou.

Cestovný fond činí koncom šk. r. 1921/22 1010·34 K.

Pri ústave založené boli štipendia: 1. Učiteľia oravskí založili základňu Juliusa Ballo, prvého slovenského škôldozorca okresu dolnokubínskeho, v čiastke 6000 K na podporu svojich

dietok. 2. Okresný osvetový sbor pri Miestnom odb. Matice Slovenskej v Dol. Kubíne na pamiatku 100-letých narodenín Janka Matúšku zakladinu Janka Matúšku v čiastke 10.000 K. 3 Na uctenie pamiatky Hviezdoslavovej založená bola základina Hviezdoslavova, na ktorú sossbieralo sa dosiaľ 16.595,74 K, pani vd. Il. Hviezdoslavová venovala 8.507,51 K, spolu 25.103,25 K. Sbiery pokračujú.

Všetkým podporovateľom a priateľom študujúcej mládeže vyslovujeme úprimnú vďaku a prosíme o ďalšiu priazeň.

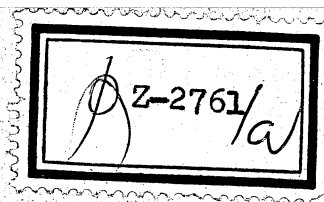

VI. Menoslov žiakov.

(Žiaci s hviezdíčkou sú výborne spôsobilí).

I. tr. 1. Pavol Bóci, Vrútky (Dol. Kubín). 2. Arnošt Fáber, Dol. Kubín. 3. Jozef Fickuliak, Dlhá. 4. Ferdinand Horvát, Dlhá. 5. Jozef Kajan, Dol. Kubín. 6. Emil Kendera, Oravský Podzámok. 7. Eduard Kobella, Dolná Lehota. 8. Jozef Kobella, Oravský Podzámok. 9. Julius Kreutz, Nové Zámky (Dolný Kubín). 10. Ján Kršák, Vitanova-Oravica (Hruštín-Zábava). 11. Juraj Kubica, Bziny. 12. Ivan Lizoň, Dol. Kubín. 13. *Ondrej Lukačik, Podbiel. 14. Ondrej Míšek, Zábrež. 15. Ladislav Neumann, Dol. Kubín. 16. *Jozef Omilyak, Dol. Kubín. 17. Ján Palko, Oravský Podzámok. 18. Karol Polák, Dol. Kubín. 19. Ján Ranostaj, Veličná. 20. Vojtech Rauchmann, Nedec (Dol. Lehota). 21. *Alojz Sékef, Piešťany. (Dol. Kubín). 22. Štefan Stašek, Bilsko v Polsku (Dol. Kubín). 23. *Ján Šuda, Žaškov (Veličná). 24. Eugen Takáč, Sekeludvarhel v Rumunsku (Varaždín). 25. Karol Tomčo Duraj, Bziny. 26. Peter Trnkócy, Záskalie. 27. Aladár Urban, Dol. Kubín. Dol. Kubín. 28. Arnošt Weinrüb, Dol. Kubín. 29. Emerich Wiener, Dol. Kubín. 30. Mária Habáňová, Bziny. 31. Margita Kováčiková, Kralovany. 32. Terezia Kubašáková, Oravský Podzámok. 33. Žofia Paňáková, Oravský Podzámok. 34. Helena Šuppová, Bratislava (Dol. Kubín) 35. Helena Záborská, Záborie (Vyš. Kubín). 36. Jozef Munzar, Nechanice v Čechách (D. Kubín).

II. tr. 1. Jozef Ballek, Dol. Kubín. 2. Jozef Dudáš, Veličná. 3. Mojmir Frydryšek, Prostejov (Vel Bysterec.) [Michal Hakel, Záskalie] 4. *Ján Halaša, Záskalie. 5. Milan Janák, Or. Podzámok. 6. Jozef Kubala, Záskalie. 7. Štefan Kubašák, Or. Podzámok. 8. Michal Kuteš, Vel. Bysterec. 9. Pavol Kuteš, Vel. Bysterec. 10. Arpád Ledner, Veličná. 11. *Peter Nabočik, Podbiel. 12. *Adolf

Novotný, Vel. Pečice (Dol. Kubín), 13. *Mikuláš Országh, Dol. Kubín. [Štefan Pápež, Bziny] 14. Karol Šrajč, Maltýr (Velký Bysterec). 15. Gejza Šuppa, Dolný Kubín. 16. Vojtech Tormaí, Medzihradné. 17. Etela Blauová, Zakopané (Dol. Kubín). 18. Mária Dúhová, Dol. Lehota. 19. *Terezia Jančová, Dol. Lehota. 20. Eva Kufflerová, Dol. Kubín. 21. Mária Pyšná, Lubochňa (Dol. Kubín). 22. Šára Schellingová, Lokca (Dol. Kubín). 23. Kornelia Svobodníková, Dol. Kubín. 26. *Ilona Székelyová, Or. Podzámok.

III. tr. 1. Jozef Aman, Dolný Kubín. 2. Ján Čaplovič, Jaseňová. 3. Jozef Duraj Šimón, Bziny. 4. Alojz Fraštia, Slanica (Námestov). 5. Jozef Gebura, Krakov (Dol. Kubín). 6. *Ján Habáň, Bziny. 7. *Michal Halaša, Záskanie. 8. Štefan Káčer, Vel. Bysterec. 9. Jozef Kapitáň, Bziny. 10. Ondrej Lavrinčík, Bziny. 11. Aristid Malota, Jevičko (Dol. Kubín). 12. Ladislav Meško, Záhov (Vyš. Kubín). 13. *František Paňák, Oravský Podzámok. 14. Šimon Záhov, Bziny. 15. Anna Černochová, Jaseňová (Dol. Kubín). 16. Žofia Dudášová, Medzihradné. 17. Margita Figuliová, Vyš. Kubín. 18. Lenka Keresturiová, Spišská Nová Ves (Dol. Kubín). 19. Ilona Maláčňová, Senica (Dol. Kubín). 20. Edita Mittelmannová, Dol. Kubín.

IV. tr. 1. Pavol Adamec, Bziny. 2. Daniel Cimrák, Veličná. 3. Juraj Fekete, Ružomberok (Vel. Bysterec). 4. Vojtech Grünwald, Krušetnica. 5. Štefan Jančo, Dolná Lehota. 6. Gustáv Kendera, Oravský Podzámok. 7. František Kršák, Oravica (Hruštín-Zábava). 8. *Vojtech Omilyák, Dol. Kubín. 9. Bedrich Riegelhaupt, Zakopané (Dolný Kubín). 10. Leo Rigelhaupt, Dol. Kubín. 11. Jolana Monoriová, Dol. Kubín. 12. Hedviga Paukerová, Trenč. Teplice (Dol. Kubín). 13. *Anna Pivková, Dolný Kubín. 14. Oľga Polláková, Dolný Kubín.

VII. tr. 1. Vladimír Ballo, Dolný Kubín (Bratislava). 2. *Karol Bulla, Kamenec Maďarsko (Ústie). 3. Ján Čaplovič, Veličná. 4. Štefan Oláh, Vitanova (Orav. Podzámok). 5. Mikuláš Styk, Dolný Kubín. 6. Ivan Švehla, Turč. Sv. Martin. (Dolný Kubín). [Seréna Juráková, Vyšný Kubín Leštiny]

○○○○○○○○

VII. Oznam na škol. r. 1922/23.

Opravné a dostatočné zkušky budú dňa 2 sept. od 8. hod. Žiaci domáci, ktorí v štúdiách pokračujú, zapisujú sa 5. sept. o 8. hod. Po zápise začne sa hneď vyučovať.

Ktoré triedy otvorí sa po prázdninách a iné prípadné zmeny oznámi riaditeľstvo verejnosti v novinách.

